

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii/calificarea	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TEORII ALE TRADUCERII				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorii formative a disciplinei				DSI
	DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				
	Categorii de opționalitate a disciplinei:				DO
	DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
Totalul de ore din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

Distribuția fondului de timp	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
Tutoriat	-
Examinări	2
Alte activități: traduceri personale și analize ale unor traduceri consacrate din literatura franceză	

Total ore studiu individual	95
Total ore pe semestru	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală de curs echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă
Desfășurare aplicații	Seminar • Sala de seminar echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă, dicționare imprimate și on-line

6. Competențe specifice acumulate¹

Competențe profesionale generale	b) Folosirea tehnologiilor de informare și de comunicare specifice domeniului Filologiei. d) Relaționarea în echipă.
Competențe profesionale specifice	a) Exploatarea coceptelor traductologice și a modelelor teoretice în analizarea și interpretarea textului (de) tradus, prin raportarea acestuia la factorii extra-lingvistici. d) Analizarea critică a modelelor teoretice, a ideilor referitoare la practico-teoria traducerii. f) Aplicarea abilității a strategiilor traductologice actuale în activitatea de traducere sau interpretariat, în funcție de particularitățile textelor/discursurilor din cultura sursă și ale celor din cultura țintă.

¹ Ordinea în care sunt precizate competențele respectă ordinea alfabetică din planul de învățământ.

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei		<ul style="list-style-type: none"> Însușirea și aplicarea unor cunoștințe generale de traductologie și istorie a traducerii.
Obiectivele specifice	Curs	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea și analizarea unor teorii despre traducere, prezentate diacronic. (Cps a) Înțelegerea conceptelor de <i>unitate de traducere</i> și <i>procedeu de traducere</i> (Cps d)
	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Practicarea unei analize traductologice comparative între original și texte traduse/retraduse pe un corpus canonic prin recunoașterea unităților de traducere și a procedeelor de traducere. (Cps d,f) Perfecționarea competențelor de traducere de texte literare, individual și în colaborare. (Cpg d, Cps f) Dezvoltarea abilității de utilizare a dicționarilor on-line și a altor resurse în vederea eficientizării procesului de traducere. (Cpg b)

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Prezentarea generală a traductologiei ca disciplină de analiză critică a traducerilor. Evoluția conceptului de traducere, particularitățile traducerii literare și dezvoltarea traductologiei. Instrumentele traducătorului. Traducerea ca practico-teorie	2	Expunerea aspectelor teoretice, prin definire, explicare, ilustrare, cu secvențe participative	Expunerea se face plecând de la informațiile din suportul de curs, completat cu prezentări ppt și eșantioane din corpusul de texte literare traduse în limba română.
Unitatea de traducere. Definiții, tipuri. Unități de traducere la nivel lexical/ gramatical/ discursiv	2	Expunerea aspectelor teoretice, prin definire, explicare, ilustrare, cu secvențe participative	
Procedee de traducere. Procedee directe și indirecte. Procedee de traducere /vs/ strategii de traducere	2	Expunerea aspectelor teoretice, prin definire, explicare, ilustrare, cu secvențe participative	
Elemente de istorie a traducerii. - Teorii ale traducerii în Antichitate, Ev Mediu și Renaștere. - „Les belles infidèles” - Teorii ale traducerii din spațiul francofon: Mounin, Ladmiral, Lederer, Berman, Meschonnic. - Teorii ale traducerii din spațiul anglofon: Steiner, Pym, Venuti - Teorii ale traducerii ale traducătorilor români: Mavrodin, Ionescu.	6	Expunerea aspectelor teoretice, prin definire, explicare, ilustrare, cu secvențe participative pentru comentarea exemplurilor propuse	
Tendențe actuale în traductologie	2	Expunerea aspectelor teoretice, prin definire, explicare, ilustrare, cu secvențe participative de comentare a exemplurilor propuse	

Bibliografie

- Ballard, Michel, 1992, *De Cicéron à Benjamin (Traducteurs, traductions, réflexions)*, Presses Universitaires de Lille.
- Berman, Antoine, 1999, *La traduction et la lettre ou l'Auberge du lointain*, Seuil, Paris.
- Constantinescu, Muguraș, 2013, *Pour une critique des traductions. Réflexions et pratiques*, Harmattan, Paris.
- Constantinescu, Muguraș; Balașchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
- Delisle, Jean, René, Alain, 2003, *La traduction raisonnée*, Presses de l'Université d'Ottawa.
- Guidère, Mathieu, 2010 (2e édition), *Introduction à la traductologie*, De Boeck, Bruxelles.
- Ladmiral, Jean- René, 1994, *Traduire: théorèmes pour la traduction*, Gallimard, Paris.
- Ionescu, Gellu, (1984) 2004, *Orizontul traducerii*, Institutul Cultural Român, București.
- Lederer, M., 1994, *La traduction aujourd'hui*, Hachette, Paris.
- Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere, literal și în toate sensurile*, Editura Scrisul romanesc, Craiova.

11. Meschonnic, Henri, 1999, *Poétique du traduire*, Ed. du Verdier, Paris. .
 12. Mounin, Georges, 1963, *Les problèmes théoriques de la traduction*, Gallimard, Paris.
 13. Pym, Anthony, 2010, *Exploring Translation Studies*, John Benjamins.
 14. Venuti, Lawrence, 2012, *The Translation Studies Reader*, John Benjamins.

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Particularitățile traducerii literare. • Procedee directe și indirecte în traducerea romanului lui Saint-Exupéry, <i>Terre des hommes</i> și al romanului lui Camus <i>La Peste</i> 	8	Lectură, Traducere, Analiză și interpretare de text, Dezbateri	<p>În cadrul seminariilor, vor fi discutate modalitățile de comentare și evaluare a soluțiilor traducătorilor de texte literare, luându-se în calcul contextul apariției traducerii, existența unor retraduceri, relația dintre textul și paratextul traducerii.</p> <p>Se vor propune și traduceri personale pentru unitățile considerate problematice, care vor fi confruntate cu soluțiile colegilor.</p> <p>Corpusul de texte analizate va fi constituit din originalul, traducerea și retraducerea în limba română ale romanelor <i>Terre des hommes</i>, Antoine de Saint-Exupéry, tradus în limba română de Ion Caraion, <i>Pământ al oamenilor</i>, și <i>La Peste</i>, Albert Camus, în traducerea Etei Wexler și Marin Preda (1965) și retraducerea Olgăi Mărculescu (1993).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Profilul, orizontul și proiectul de traducere ale traducătorilor lui Saint-Exupéry și Camus în limba română. 	4		
<ul style="list-style-type: none"> • Paratextul traducerilor. 	2		

Bibliografie

1. Constantinescu, Muguraș; Balațchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
 2. Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere, literal și în toate sensurile*, Editura Scrisul românesc, Craiova.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei răspund așteptărilor reprezentanților asociațiilor profesionale de traducători și angajatorilor specifici domeniului traducerii literare (edituri, instituții culturale, centre de cercetare), asigurând în același timp competențele de cercetare necesare unei pregătiri ulterioare la nivel de doctorat în traductologie.

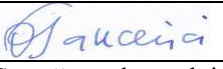
10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Gradul de însușire a principiilor de critică a traducerii, specifice diferitelor abordări teoretice ale acesteia și de evaluare a soluțiilor propuse de traducători în traduceri literare publicate	Examinare scrisă	50 %
Seminar	Gradul de participare la activitățile de analiză critică a unui text literar tradus și calitatea soluțiilor de traducere proprii.	Cuantificarea prezenței la seminarii, interpretată ca participare activă. Evaluarea unor traduceri și a comentariilor de traduceri realizate.	30 % 20%

Standarde minime de performanță

- Însușirea noțiunilor de *critică a traducerii*, înțelegerea criteriilor de evaluare a unei traduceri literare.
 - Însușirea și practicarea unor metode și procedee de comentare, lectură critică și evaluare a traducerii.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
26.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
1.10.2021	
Data aprobării în Consiliul Facultății	Semnătura decanului
1.10.2021	